

μουσικής

ΠΟΛΥΤΟΝΟ ✓

ΤΕΥΧΟΣ 78 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ - ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2016 0,01 € ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΜΟΥΣΟΥΡΓΩΝ ΚΩΔ.7016

Sergei Slonimsky

Ιδιοκτησία - Έκδοση

ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΜΟΥΣΟΥΡΓΩΝ
Ελληνικό Τμήμα Διεθνούς Οργανισμού
Σύγχρονης Μουσικής (ISCM)
Βασ. Σοφίας & Κόκκαλη, 115 21 Αθήνα
τηλ./fax: 210 7256607

Συντακτική ομάδα

Σύμβουλος έκδοσης

Ιωσήφ Παπαδάτος*

Συντονισμός ύλης

Στάθης Γυφτάκης*

Μαρία Χριστίνα Κριθαρά*

Ελένη Σκάρκου*

Κώστας Φλεριανός*

Αρχισυνταξία

Μαρία Χριστίνα Κριθαρά

Σχεδιασμός - Ψηφιακή Ανάπτυξη

Ελένη Σκάρκου

Καλλιτεχνική επιμέλεια

Μαρία Χριστίνα Κριθαρά

Ελένη Σκάρκου

Επικοινωνία - Διαφημίσεις

Μαρία Χριστίνα Κριθαρά

Οικονομικά,

δημοσιογραφική έρευνα

Κωνσταντίνος Φλεριανός

Μόνιμοι συνεργάτες

Μαρία Θεοφίλη,

Γεωργία Καλοδίκη*,

Λεωνίδα Κανάρης*,

Άση Κονδυλίδου,

Απόστολος Κώστιος*,

Νίκος Παναγιωτάκης*,

Νίκος Ροδίτης,

Πέτρος Στεργιόπουλος,

Θωμάς Ταμβάκος*

Συνεργάτες τεύχους

Μιχάλης Ανδρονίκου*, Αρίων,

Νίκος Λαάρης, Ντορίν Λασκαρίδου

Κωνσταντίνος Παντελίδης,

Αγγέλικα Παπανικολάου,

Ιωάννης Πλεμμένος,

Friedemann Sallis,

Φωτογραφία εξωφύλλου

www.remusik.org

Επεξεργασία εξωφύλλου

Ελένη Σκάρκου,

Μαρία Χριστίνα Κριθαρά

Φωτογραφικό υλικό:

Αρχεία: Α.Ε.Μ.Θ.Τ., Δημήτρης Κοτρωνάκης

Αγγέλικα Παπανικολάου,

Publishing House "Compozitor"

Saint Petersburg, Alexander Slonimsky

Γιώργος Τσιάλας, Θερινή Ακαδημία Αρίων

Γλωσσική επιμέλεια

Φανή Κοσώνα, Μαρία Χριστίνα Κριθαρά

Μετάφραση κειμένων

Μαρία Θεοφίλη, Μαρία Χριστίνα Κριθαρά

Συνδρομές - Διαφημίσεις

Χανιώτου 17, 154 52, Ψυχικό

M. X. Κριθαρά: 210 6713086

Εκτύπωση - Παραγωγή

ΦΩΤΟΛΙΟ & ΤΥΡΙΣΟΝ Α.Ε.

Κηφισσού 159, Αθήνα

τηλ. 216 6000500, email: fotoлио@tyrison.gr

(* μέλη της Ε.Ε.Μ.)

Η αναδημοσίευση κειμένων και υλικού επιτρέπεται μόνον κατόπιν άδειας της Συντακτικής Ομάδας ή του Δ.Σ. της Ε.Ε.Μ.

Τα άρθρα του περιοδικού δεν εκφράζουν υποχρεωτικά τις απόψεις του Δ.Σ. της Ε.Ε.Μ.. Οι επιλογές του περιοδικού αποτελούν ευθύνη της Συντακτικής Ομάδας. Τα ενυπόγραφα άρθρα εκφράζουν απόψεις των συντακτών μας.

Σ' αυτό το τεύχος

4. + θεσις

5. Ημερολόγιο

7. Ειδήσεις - Σχόλια

18. Μουσικολογικό θέμα I

22. Μουσική εκπαίδευση

23. Δημήτρης Ανδρικόπουλος

26. Riccardo Vaglini

28. Sergei Slonimsky

35. Max Reger

38. Δημήτρης Φάμπας:
Δισκογραφία

41. Μουσικολογικό θέμα II

44. Polytonon in English

46. Σεμινάρια - Διαγωνισμοί

48. Επιστολές

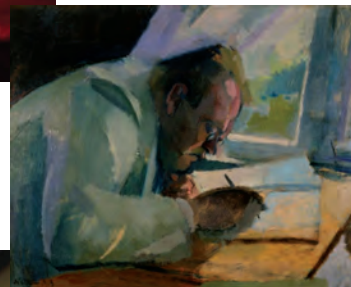
49. Πιανιστικό Εργαστήρι

50. Οπτικές ακροάσεις

52. Βιβλιοπαρουσίαση

55. Ανακοινώσεις

ISSN 2241-0007

Αποκαλόκαιρο...

Ή διαφορετικά, το τέλος, η ουρά του καλοκαιριού και - όπως πάντα - η αρχή της δικής μας χρονιάς, της εκπαιδευτικής. Αφήνουμε πίσω τα μπλε και τα χρυσά του καλοκαιριού και μπαίνουμε στα καστανά του φθινόπωρου. Με την άμμο ακόμα στα δάχτυλα, φτιάχνουμε πλάνα, κρατάμε σημειώσεις, σχεδιάζουμε τη νέα μας είσοδο σε σχολεία, ωδεία, πανεπιστήμια.

Φθίνουσα εποχή, φθίνων τόπος...

Έχουμε κατά νου, πως η Ιστορία έχει επιδείξει πάντοτε μεγάλη υπομονή όταν κάνει τη μετάβαση σε μία καινούργια εποχή. Τα σημάδια στην αρχή είναι αμυδρά, δεν είμαστε καλά - καλά σίγουροι αν δεν έχουμε ξεγελαστεί ή αν δεν υπερβάλλουμε.

Γιατί η Ιστορία, δεν βιάζεται να αποδείξει αυτό που αλλάζει.

Όπως σιγά - σιγά, αμυδρά, από το μεσοκαλόκαιρο, αρχίζει να έρχεται η δύση λίγο πιο κοντά στο μεσημέρι. Το φθινόπωρο κουβαλάει το καλοκαίρι μαζί του αρκετό καιρό, πριν η νύχτα γίνει μεγαλύτερη από τη μέρα. Και η Ιστορία, κουβαλάει το παρελθόν πολλές φορές για μεγάλο χρονικό διάστημα, ειδικά αν υπολογίζουμε με ανθρώπινο μέτρο το μέτρημα του χρόνου.

Εμείς όμως έχουμε το δικό μας μέτρο, που καταδυκνύει άμεσα τη μετάβαση σε μια νέα εποχή. Πολλές φορές οι αναμνήσεις μας ξεγελούν, επιμένουμε σε αυτό που υπήρξε, δυσκολευόμαστε να συγχρωτιστούμε με αυτή τη νέα εποχή, που έχει ήδη φτάσει. Όμως, να τα νέα παιδιά, οι νέες συνθήκες, οι νέες προκλήσεις που έχουμε μπροστά μας. Όπως κάθε χρόνο.

Και ένα ακόμα δικό μας μέτρο, ειδικό, για την Ομάδα του Πολύτονου. Απολογισμοί του καλοκαιριού, φρέσκιες διαπιστώσεις, διαφορετικά «μοντέλα επιβίωσης», πολλές φορές αναγκαστικοί συμβιβασμοί με τις εγκαθιδρυμένες νέες συνθήκες, που μας δείχνουν επίμονα προς τα που τραβάει η Ιστορία.

Για εμάς, το Νέο είναι ήδη εδώ. Τα κυριότερα χαρακτηριστικά του είναι οι δυσκολίες προγραμματισμού, η σταδιακή μείωση μουσικών εκδηλώσεων - κάτι που είναι πλέον αυταπόδεικτο από τις σελίδες του Ημερολογίου - και η πτώση πολλών διαχωριστικών τειχών και δεδομένων που λειτουργούσαν στο παρελθόν.

Ίσως, παρ' όλα αυτά, αυτό το κοινό «ανθρώπινο μέτρο» μας, χρειάζεται περισσότερο χρόνο για να αντιληφθεί την Ιστορία και να λειτουργήσει επί της ουσίας για να διαμορφώσει συνειδήσεις και να πείσει για νέα πρότυπα.

Εμείς πάντως - της Ένωσης Μουσουργών - οψόμεθα στο επόμενο τεύχος, με έτοιμο πρόγραμμα για την περίοδο που μας έρχεται, καθώς και - όπως σχεδιάζουμε και ελπίζουμε να καταφέρουμε - ένα αφιέρωμα για μία αγαπημένη πόλη: τη Θεσσαλονίκη.

Η Συντακτική Ομάδα

polytonon

Nr. 78, September - October 2016

Owner - Edition

GREEK COMPOSERS' UNION
Greek Section of the International Society
for Contemporary Music (ISCM)
Vassilissis Sofias Av. & Kokkali Str.
115 21 Athens
tel. / fax: 210 7256607

Editorial Board

Supervisor

Joseph Papadatos*

Editor in chief

Maria Christina Krithara*

Research

Stathis Gyftakis*

Art Creative Director

Helena Skarkou*

Layout

Maria Christina Krithara*

& Helena Skarkou*

Subscriptions & contact

Maria Christina Krithara*

Research & Treasury

Constantine Flierianos*

Regular contributors

Georgia Kalodiki*,
Apostolos Kostios*,
Leonidas Kanaris*,
Assi Kondilidou
Nickos Panagiotakis*,
Nickolas Roditis
Petros Stergiopoulos
Thomas Tamvakos,
Maria Theofili

Contributors in this issue

Michalis Andronikou, Arion
Nikos Laaris, Dorin Laskaridou,
Constantine Pandelides
Angelica Papanikolaou
John Plemmenos, Friedemann Sallis

Front page:

Maria - Christina Krithara
Helena Skarkou

Front page photo:

www.remusik.org

Photographic material:

Archives of: M. Andronikou,
D. Kotronakis, A. Papanikolaou,
Th. Tamvakos. Publishing House "Compozitor"
Saint Petersburg, Alexander Slonimsky
George Tsialas, Summer Academy "Arion"

Proof reading

Fani Kossona, Maria Christina Krithara

Translations

Maria Theofli, Maria Christina Krithara

Subscriptions & Advertisements:

17 Chaniotou Str, 154 52, Psychiko

M. Chr. Krithara: 210 6713086

Printing & Production

FOTOLIO & TYPICON S. A.

159 Kifissou Str, Athens

Tel. + +210 3470808, email: fotolio@typicon.gr

(* members of the Greek Composers Union)

In this issue

04. Editorial (+thesis)

05. Diary of events

07. News and Comments

18. Musicological issues I

22. Music education

23. Dimitris Andrikopoulos

26. Riccardo Vaglini

28. Sergei Slonimsky

35. Max Reger

38. Dimitri Fampas's recordings

41. Musicological issues II

44. Polytonon in English

46. Seminars - Competitions

48. Letters

49. Piano Workshop

50. Cd Presentations

53. Book Presentations

55. Announcements

The resurgence of interest in Phanariot song in 19th - century Athens

by John Plemmenos, p. 18

The present article is an excerpt from Plemmenos's announcement prepared for a musicological meeting organized in memory of the prominent Byzantine music teacher and ecclesial singer Lykourgos Angelopoulos, in Kardamili, Messinia, on August 29 and 30, 2016. Plemmenos presents the renewed interest shown in Athens during the 19th century, in Phanariot song, a song genre which first appeared in the 18th century in Constantinople. The 19th - century Phanariot (or "neo-Phanariot") song, which was cultivated in Athens, had its roots in its 18th - century predecessor, but used elements from the folk and urban song of its time in an individual manner.

Recognition of postgraduate and doctorate degrees

by Nikos Laaris, p. 22

In this short article, the pianist and conductor Nikos Laaris gives an overview of the Greek law which has been signed recently and concerns the ability to recognize in Greece one's postgraduate or doctorate degree that has been earned abroad, even if the holder does not have a bachelor's degree. This new legislation, based on certain conditions which are mentioned in the article, may solve the problem of unrecognized degrees which several Greek students have had in the past and will certainly include many degrees in music and the arts.

"Music is cool": a conversation with Dimitris Andrikopoulos

by Stathis Gyftakis, p. 23

In this lively discussion, the Greek composer Dimitris Andrikopoulos, who lives and works in Portugal, talks to Stathis Gyftakis about how, and why, he prepared for his students an interesting seminar called "composing is cool", in order to help them restore the relationship between composing on paper and actually listening to the musical result. Andrikopoulos also shares with readers some very interesting views on contemporary music making, musical currents, music education, and, perhaps most

crucially, the role of the modern composer as a successful mediator between his music and the audience.

Riccardo Vaglini: the meaning of action in Fluxus music by Stathis Gyftakis, p. 26

In this interesting interview with Gyftakis, the Italian composer Riccardo Vaglini talks about presenting such an iconoclastic artistic movement as fluxus to the audiences of today. Fluxus may have flourished mainly in the 1960s, but it seems, Vaglini says, never to have lost its power to provoke, and that is exactly what he and the team he conducts want: to break boundaries in musical performance, by actively participating in the momentariness of it. Or, as himself describes it, by “feeling the passing of time through action and experience.”

Symphony, the sound of confession: an interview with Sergei Slonimsky by Constantinos Pantelides, p. 28

In this interview, the prominent Russian composer Sergei Mikhailovich Slonimsky, talks to Constantinos Pantelides about his opinions on music, sharing also with readers several aspects of his life views. Slonimsky explains what he sees as the essence of music, and then he discusses several highly interesting topics:

the avant - garde movements in music of the twentieth century, humor in the music of Russian composers as the best means to face the harsh reality, the importance of writing symphonies (“confessions”, he calls them) and children’s music. He speaks also about the role of traditional elements in classical composition, and the use of ancient Greek topics in his compositions. Towards the end of the interview, he also recalls some moving memories of the great composer Dmitri Shostakovich.

A hundred years from the death of Max Reger (1916 - 2016) by Maria Theofili, p. 35

In this article, written on the occasion of the centenary of the death of the important German composer, as well as pianist, organist and theorist, Max Reger, Theofili offers a short account of his life and output. The author describes Reger’s evolution into maturity and untimely (although not entirely unexpected) death, and she also refers to aspects of his musical language, which coincides with that of the most prominent early modernists: Mahler, Schoenberg, and Richard Strauss. Reger’s multi-faceted and often idiosyncratic work is certainly worth knowing and hopefully one to be remembered for many years to come.

Dimitri Fampas’s recordings as a composer and guitarist, Part III: compositions performed by foreign guitarists and film soundtrack recordings by Thomas Tamvakos, p. 38

In the third part of the series of articles on Dimitri Fampas’s discography, Tamvakos presents a list and description of all the recordings of Fampas’s music, which has been performed by foreign guitarists. The discs appeared between 1998 and 2010, and they feature guitarists such as Zoltán Tokos and Ben Schenstead, among others. The article then moves to Fampas’s numerous recordings as a guitarist on some of the best Greek film soundtracks, composed by Hadjidakis, Kounadis and Theodorakis, among others.

Aspects of identity in the music of Theodore Antoniou and other Greek composers of the twentieth century. Part VI by Michalis Andronikou and Friedemann Sallis, P. 41

This part of the series of articles focuses on aspects in the music of Theodore Antoniou, which reveal the ways in which the composer has explored his Greek identity. The authors argue that Antoniou has been deeply influenced by Greek culture, and they turn to specific examples from his compositions, which demonstrate several such influences; works discussed here are *Nenikikamen*, *Octet* (1986), *Concerto for strings* (1992), *Sonatina* (1958), *Lament for Michelle*, *Lament for Manos*, and *Moirologhia* (2004).

Piano Workshop. Two innovative grand pianos in Frankfurt: Phoenix - Cabriano and Aria by Angelica Papanikolaou, p. 49

In this article, the author describes two kinds of innovatively built grand pianos, which were presented in this year’s exhibition in Frankfurt. The first piano, a model called ‘Phoenix - Cabriano’, features carbon in its construction, a material which, according to its inspirers, offers several advantages. ‘Aria’, the second grand piano referred to by Papanikolaou, is another special model which features MDF wood in its body. The author describes and comments on both these highly original constructions.

Cd Presentation

by Helena Skarkou, p. 50

In this issue are presented:

1. George Sissilianos - Anniversary edition for ten years after his passing.
2. 3 Sonatas for violin and piano
Stella Tsani - violin, Titos Gouvelis - piano
3. Invisible Borders - Duo Arioso
Aris Chatzistavrou - guitar, Sophia Mavrogenidou - flute
4. Great Romantics
Apostolos Palios plays F. Chopin & R. Schumann

Books presentation

by Leonidas Kanaris, p. 52

In this issue are presented:

1. Anniversary Edition: George Sissilianos (Friends of Music Society Editions, 134 pages).
2. Nikolaos Vergotis: Our Music Institutes, the Story of Fifty Years [1871 - 1924] (Ionian University Editions & Orpheus Editions, 343 pages).
3. Athanasios Trikoupi: Western Music in Hellenic Communities. Musicians and Institutions (University of Athens Editions, 442 pages).
4. Pierre Citron: Bartok (Patakis Editions, 171 pages).
5. Leonidas Economou: Stelios Kazatzides (Patakis Editions, 410 pages).

Repertory - New Editions

Panas Music / Papagrighoriou - Nakas

1. Padre Antonio Soler: FANDANGO for two guitars. Arrangement: Evangelos & Lisa Assimakopoulos (29 pages & 30 parts)
2. Three pieces by Costas Mylonas:
 - I. Choir Songs
 - II. Dialogue for violin and piano
 - III. Four Trios for flute, violin and piano